

Dosarul nr. 2r-520/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. : g. Manoli)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. : V. Sîrbu, D. Dulghieru, V. Buhnaci)

DECIZIE

08 septembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență :

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de Donciu Vasile în interesele A.P.L.P. nr.54/183 în proces de insolvabilitate, reprezentat de avocatul Osoian Lilian,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Donciu Vasile în interesele A.P.L.P. nr.54/183 în proces de insolvabilitate împotriva Societății pe Acțiuni „Termoelectrica” privind încasarea datoriei,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2021, prin care s-a respins cererea privind repunerea în termenul a cererii de apel și s-a restituit apelul ca fiind depus în afara termenului legal, iar instanța a refuzat să efectueze repunerea în termen,

c o n s t a t ă :

La 21 ianuarie 2020, reprezentantul reclamantului Donciu Vasile în interesele A.P.L.P. nr.54/183 în proces de insolvabilitate, avocatul Osoian Lilian, s-a adresat cu cerere de chemare în judecată, acțiune oblică cu valoare redusă depusă împotriva „Termoelectrica” S.A., privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 16 iunie 2020, s-a respins acțiunea oblică semnată de avocatul Osoian Lilian în interesele lui Donciu Vasile în numele A.P.L.P. nr.54/183 în proces de insolvabilitate către „Termoelectrica” S.A., privind încasarea sumei, ca fiind neîntemeiată.

La 01 iulie 2020, avocatul Lilian Osoian acționând în interesele lui Donciu Vasile a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 septembrie 2020, nu s-a dat curs cererii de apel și s-a comunicat apelantului Donciu Vasile care acționează în interesele A.P.L.P. nr.54/183 în proces de insolvabilitate despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate și dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 1251,13 lei, acordându-i pentru aceasta un termen de 10 zile din momentul recepționării prezentei încheieri.

S-a explicat apelantului că în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2020, s-a restituit cererea de apel declarată de avocatul Osoian Lilian în interesele apelantului Donciu

Vasile, din motiv că apelantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul indicat de instanță.

La 16 decembrie 2020, avocatul Osoian Lilian în interesele apelantului Donciu Vasile care acționează în interesele A.P.L.P. nr.54/183 în proces de insolvență a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2020.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 12 mai 2021, s-a respins recursul declarat de Donciu Vasile, reprezentat de avocatul Osoian Lilian și s-a menținut încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2020.

La 13 mai 2021, reprezentantul apelantului Donciu Vasile care acționează în interesele A.P.L.P. nr.54/183 în proces de insolvență, avocatul Osoian Lilian a depus cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoriai Chișinău, sediul Centru din 16 iulie 2020, solicitând repunerea în termen, admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe cu adoptarea unei decizii privind admiterea integrală a cererii de chemare în judecată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2021, s-a respins cererea privind repunerea în termenul a cererii de apel și s-a restituit apelul ca fiind depus în afara termenului legal, iar instanța a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La 12 iulie 2021, Donciu Vasile în interesele A.P.L.P. nr.54/183 în proces de insolvență, reprezentat de avocatul Osoian Lilian a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2021 solicitând casarea acesteia, repunerea în termenul de declararea apelului și restituirea cauzei în instanța de apel pentru examinarea apelului.

În motivare a indicat că, la 01 iulie 2020 a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe emisă la 16 iunie 2021.

Cererea de apel nu a fost examinată din cauza unei erori, care a fost remediată la 15 decembrie 2020.

La 26 noiembrie 2020, în termenul acordat de instanță a depus cererea de apel motivată și a anexat un bon de plată 1152 lei, urma a fi achitată taxa de stat 1251 lei și 13 bani, adică s-a comis o eroare și s-a achitat taxa de stat mai mica cu 99 lei.

La 08 decembrie 2020 prin încheierea Curții de Apel Chișinău cererea de apel a fost restituită, din motiv că s-a achitat suma de 99 lei din suma recomandată anterior 1251 lei 13 bani.

Ulterior, la 15 decembrie 2020 s-a achitat suplimentar suma de 100 lei cu titlu de taxă de stat.

Recurentul a indicat că, taxa de stat nu poate fi un impediment pentru a avea acces la justiție, iar încălcarea drepturilor lui Donciu Vasile ține de dreptul de proprietate și acces la justiție.

La data depunerii repetate a cererii de apel, 13 mai 2021 toate neajunsurile depistate pentru primirea și pentru examinarea cererii de apel au fost lichidate.

În opinia recurentului motivul de refuz în repunerea în termen este neîntemeiat, iar încheierea instanței de apel este neargumentată, deoarece cererea de apel a fost depusă în termen și toate rigorile pentru examinarea cererii de apel au fost respectate.

Astfel, prin restituirea cererii de apel a fost limitat accesul la justiție.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs reține că Curtea de Apel Chișinău a emis încheierea la 30 iunie 2021.

În condițiile art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Cererea de recurs a fost declarată la 12 iulie 2021, respectiv în termenul prevăzut de art.425 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.426 alin. (2) și (3) din Codul de procedura civilă, recursul se depune la instanța a cărei încheiere se atacă.

Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Examinând recursul declarat, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii din următoarele considerente.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că, art. 6 § 1 din Convenție îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil.

Din examinarea actelor anexate la dosar, Colegiul reține următoarea situație de fapt.

La 01 iulie 2020, avocatul Lilian Osoian acționând în interesele lui Donciu Vasile a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2020, s-a restituit cererea de apel declarată de avocatul Osoian Lilian în interesele apelantului Donciu Vasile, din motiv că apelantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul indicat de instanță.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 12 mai 2021, s-a respins recursul declarat de Donciu Vasile, reprezentat de avocatul Osoian Lilian și s-a menținut încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2020.

La 13 mai 2021, reprezentantul apelantului Donciu Vasile acționând în interesele A.P.L.P. nr.54/183 în proces de insolabilitate, avocatul Osoian Lilian a depus repetat cerere de apel, solicitând repunerea în termen, admiterea cererii de apel.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2021, s-a respins cererea privind repunerea în termenul a cererii de apel și s-a restituit apelul ca fiind depus în afara termenului legal, iar instanța a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Art. 362 alin.(1) din Codul de procedură civilă, stipulează că, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Alin. (3) reglementează că, repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

Recurentul declarând apel repetat la 13 mai 2021, a solicitat și repunerea în termenul de atac, relatând că a lichidat neajunsurile stabilite de instanța de apel prin încheierea din 17 septembrie 2020, iar taxa de stat nu poate fi un impediment pentru a avea acces la justiție.

Colegiul consideră neîntemeiat argumentul recurentului de repunere în termen, or, termenul în care apelantul urma să înlătore neajunsurile indicate de instanța de apel, în vederea examinării apelului a fost omis.

Prin urmare, argumentul recurentului de omitere a termenului de atac este nejustificat și nu poate fi calificat ca motiv întemeiat de repunere în termen.

Or, dreptul de acces la o instanță poate fi astfel supus, în anumite circumstanțe, unor restricții legitime, cum ar fi termenele legale pentru prescripție (Stubblings și alții împotriva Regatului Unit, pct. 51-52), ordinele care stabilesc plata unei cauțiuni pentru garantarea cheltuielilor de judecată (Tolstoi Miloslavsky împotriva Regatului Unit, pct.62-67, cerința privind reprezentarea (R.P. și alții împotriva Regatului Unit, pct. 63-67).

Respectiv, neexercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal, atrage decăderea, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei.

Prin urmare, decăderea este o sancțiune legală de ne respectare a termenelor de procedură, rațiunea și importanța decăderii fiind determinată tocmai de imperativul stabilirii unor termene imperative de natură a disciplina activitatea procesuală.

Dispozițiile art. 116 alin.(4) din Codul de procedură civilă, stipulează că repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Deci, norma menționată reglementează o repunere în termen în condiții restrictive, când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei, să acționeze în interiorul termenului prevăzut de lege.

Astfel, repunerea în termen, urma să fie analizată în situația în care s-a dovedit o împrejurare mai presus de voința părții, dar care nu ar fi fost invocată în termenul de 30 zile prevăzut de textul legal.

Termenul de 30 zile în apelantul a avut posibilitatea de depune apelul este un termen de decădere, a cărui nerespectare determină pierderea de către partea interesată a dreptului de a mai contesta soluția pronunțată.

Fiind un termen procedural, este supus dispozițiilor legale de drept comun aplicabile în lipsa unor prevederi exprese contrare.

Existența unei împrejurări mai presus de voința părții nu constituie singura condiție necesară pentru a acorda beneficiul repunerii în termen, fiind necesar ca împrejurarea mai presus de voința părții să intervină în interiorul termenului legal.

La caz, recurentul nu a demonstrat nici o împrejurare care l-ar fi împiedicat să exercite calea de atac în termen, iar omiterea declarării apelului în termen din culpa părții, în consecință este o sancțiune, determinată de neglijența în îndeplinirea obligațiilor procesuale.

Colegiul a reținut că, cerere de apel inițial a fost depusă în termen, însă din motiv că apelantul nu a îndeplinit toate obligațiunile sale procesuale, aceasta a fost restituită.

Astfel, la depunerea cererii de apel repetat cu solicitarea de repunere în termen, nu sunt incidente dispozițiile art. 116 alin.(4) din Codul de procedură civilă.

Or, această dispoziție reglementează situația în care partea din motive justificative a depășit termenul de atac, însă în speță nu sunt motive serioase pentru repunerea în termen, ci culpa părții în omiterea acestuia.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

În concluzie, Colegiul constată că instanța de apel a pronunțat o încheiere legală și temeinică, făcând o aplicare corectă a dispozițiilor art.369 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

O astfel de soluție este în consens și cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului elaborată în aplicarea art. 6 par. 1 din Convenția europeană a drepturilor omului, potrivit căreia acest articol garantează, în mod implicit, și dreptul fiecărei persoane de a avea acces la o instanță.

Totuși, dreptul de acces la instanță nu este unul absolut, el fiind limitat la câmpul de aplicare al dreptului la un proces echitabil, și anume la contestațiile care poartă asupra drepturilor și obligațiilor cu caracter civil (Golderc. Regatului Unit, hotărârea din 21 februarie 1975, § 36).

Având în vedere cele expuse, încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2021 este întemeiată și legală, fiind adoptată cu aplicarea corectă a normelor de drept procedural și urmează a fi menținută.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Donciu Vasile în interesele A.P.L.P. nr.54/183 în proces de insolvență, reprezentat de avocatul Osoian Lilian.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2021, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Donciu Vasile în interesele A.P.L.P. nr.54/183 în proces de insolvență împotriva Societății pe Acțiuni „Termoelectrica” privind încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Dumitru Mardari